

Bir Bakışta Türkiye

Devlet yapısı / 29 Ekim 1923 tarihinden bu yana Cumhuriyet

Başkent / Ankara, nüfusu 5.045.083

Milli Bayrak / Beyaz ay - yıldızlı albayrak

Milli Marş / İstiklal Marşı, şairi Mehmet Akif ERSOY, bestekârı Ali Rifat ÇAĞATAY ve Osman Zeki ÜNGÖR

Resmi Tatiller / 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 30 Ağustos Zafer Bayramı, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü

Resmi Dil / Türkçe

Para Birimi / 1 Türk Lirası(TL) =100 Kuruş
Telefon Kodu / 00 90

Türkiye'nin Avrupa'da ve dünyada yerini gösteren harita

Coğrafi yapı

Yüzölçümü / 783.562,38 km²

Sınır uzunlukları / Toplam 2949 km, Bulgaristan 269 km, Yunanistan 203 km, Suriye 911 km, Irak 384 km, İran 560 km, Nahcivan (Azerbaycan) 18 km, Ermenistan 328 km, Gürcistan 276 km.

Kıyı uzunlukları / 7816 km; Karadeniz 1778 km, Marmara Denizi 1275 km, Ege Denizi ve Akdeniz 4763 km

Komşu ülkeler / Bulgaristan, Yunanistan, Suriye, Irak, İran, Azerbaycan-Nahcivan, Ermenistan, Gürcistan

En büyük 5 il / İstanbul (14.160.467), Ankara (5.045.083), İzmir (4.061.074), Bursa (2.740.970), Antalya (2.158.265)

En yüksek tepe / Ağrı Dağı 5165 m

En uzun nehir / Kızılırmak 1355 km

İklim / Türkiye'de 3 farklı iklim görülür. 1. Akdeniz ve Ege kıyılarında görülen ılıman Akdeniz iklimi, 2. İç Anadolu, Güney Doğu Anadolu ve Doğu Anadolu ile Trakya'nın iç kesimlerinde görülen karasal iklim, 3. Karadeniz kıyılarında görülen her mevsimi yağışlı Karadeniz iklimi

Türkiye'nin en yüksek tepesi 5165 metre yükseklikteki Ağrı Dağı'nın zirvesidir.

Mustafa Kemal ATATÜRK
(1881-1938), Türkiye Cumhuriyeti'nin
kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanı

Recep Tayyip ERDOĞAN
Türkiye Cumhuriyeti'nin onikinci
Cumhurbaşkanı (28 Ağustos 2014
tarihinden beri)

Ahmet DAVUTOĞLU
Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı

Nüfus ve demografik yapı

Nüfus / 76.667.864 kişi

Nüfus yoğunluğu / 100 kişi/km²

Nüfus artış oranı / %13,7

Şehirleşme oranı / %91,3 geri kalan nüfus köyler ve diğer kırsal yerleşim birimlerinde yaşamaktadır

15-64 yaş çalışma çağındaki nüfusun oranı / %67,6

(31 Aralık 2013 itibarıyla)

Siyasi yapı

Yasama / 550 üyeli Türkiye Büyük Millet Meclisi; Meclis seçimleri 4 yılda bir yapılır; son seçim 12 Haziran 2011 tarihinde yapılmıştır.

Oy hakkı / 18 yaşını dolduran vatandaşlar oy kullanabilir

Anayasa / Bütün temel insan hak ve özgürlüklerini tanıır.

Anayasa mahkemesi / TBMM'de çıkan kanunların anayasaya uygunluğunu ve denetimini yapar.

Cumhurbaşkanı / Recep Tayyip Erdoğan (28 Ağustos 2014 tarihinden beri) Cumhurbaşkanı, doğrudan halk tarafından seçilir. Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.

Başbakan / Ahmet Davutoğlu (Eylül 2014 tarihinden beri)

Hükümet / Bakanlar Kurulu ve Başbakan'dan oluşur, Bakanlar Kurulunda 25 Bakan görev yapar.

Türk Silahlı Kuvvetleri / Kara-Hava-Deniz Kuvvetlerinden oluşur. Türkiye'de erkeklere zorunlu askerlik uygulanmaktadır.

Merkez Bankası / Türkiye'de para basma yetkisine sahip olan ve para politikasını belirleyen tek banka Merkez Bankası'dır.

TBMM’de temsil edilen siyasi partiler ve milletvekili sayıları:

Adalet ve Kalkınma Partisi: 313 koltuk (iktidar partisi)
Cumhuriyet Halk Partisi: 130 koltuk
Milliyetçi Hareket Partisi: 52 koltuk
Barış ve Demokrasi Partisi: 27 koltuk
Bağımsız Milletvekili: 14 koltuk

Yerel yönetim

Yerel Yönetimler, il özel idaresi, belediye ve köylerden oluşmaktadır. Ancak en belirgin yerel yönetim belediyelerdir. 1930 tarihli Belediye Kanunu 2005 yılında yenilenmiş, bu kanunla belediyelerin yetkileri artırılmış, merkezi idarenin vesayet yetkisi daraltılmış ve belediyeler daha özerk hale gelmiştir. 2008 yılında belediye birleştirmeleri yapılmış, ancak 2012 yılında daha köklü ve geniş birleştirme yapılmıştır. 81 ilden oluşan Türkiye’de 16 olan büyükşehir belediye sayısı 30’a çıkarılmıştır. Bu illerde özel idareler kaldırılmış, belediyeler il sınırlarında yetkili hale gelmiştir. Birleştirmeler sonucu 2950 olan belediye sayısı 1395’e düşürülmüştür.

Sivil Toplum Kuruluşları

Türkiye’de Sivil Toplum Kuruluşları(STK); Vakıflar, Dernekler, Sendikalar ve Meslek Kuruluşları adı altında dört ana grupta örgütlenmişlerdir. Türkiye’de 86000’i dernek olmak üzere toplam STK sayısı 150000’dir. STK arasında en güçlü ve yaygın olanları Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) şemsiyesi altındaki odalar ve borsalardır.

TOBB özel sektörün Türkiye’de mesleki üst kuruluşu ve yasal temsilcisidir. Halen, yerel düzeyde, ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları, deniz ticaret odaları ve borsalar şeklinde oluşmuş 365 üyesi bulunmaktadır. Türkiye çapında yayılmış olan oda ve borsalara, çeşitli büyüklüklerde ve bütün sektörlerden 120000 firma kayıtlı bulunmaktadır.

Tarih

Türkiye, M.Ö. 2000’li yıllardan bu yana Hitit, Frig, Lidya, İyon, Urartu, Pers, İskender İmparatorluğu, Roma, Bizans ve son olarak Türk medeniyetlerine ev sahipliği yapmıştır. 1071 Malazgirt zaferiyle Anadolu’nun Kapıları kalıcı olarak Türklere açılmış, 1299 yılında Osmanlı Devleti kurulmuştur. Osmanlı, 16. yüzyılda sınırlarını genişleterek en büyük topraklara sahip olmuştur. Sonraki yüzyıllardaysa eski gücünü kaybederek zayıflamış, giderek toprakları küçülmüş ve 1920’de bugünkü Türkiye’nin Misak-ı Milli sınırlarına dönüşmüştür.

Dünyada Türkiye

Üye Olunan Uluslararası Kuruluşlar

Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan itibaren uluslararası gelişmeleri yakından takip etmiş ve Birleşmiş Milletler (BM), OECD, NATO, D-8, WHO, Karadeniz Ekonomik İşbirliği, İslâm Konferansı Teşkilatı gibi uluslararası örgütlenmelerin etkin bir üyesi olmuştur. Türkiye, Birleşmiş Milletlerin kurucu üyesidir. BM ile Kore, Somali, Bosna, Filistin ve Afganistan'a barışı sağlama misyonu ile asker göndermiştir. Ekim 2008'de 192 ülkeden 151 ülkenin oyunu alarak Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Geçici Üyeliği görevine seçilen Türkiye, 2 yılına bu görevinde, Avusturya ile birlikte Batı Avrupa'yı temsil etmiştir.

Avrupa Birliği(AB) – Türkiye İlişkileri

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) Bakanlar Konseyi ile 1963 yılında imzalanan Ankara Anlaşması, Türkiye ile Avrupa Birliği ilişkilerinin hukuki temelini oluşturmaktadır. Gümrük Birliği 1 Ocak 1996 tarihinde yürürlüğe girerek, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerine ayrı bir boyut kazandırmıştır. Türkiye-AB ilişkilerinin dönüm noktası, 1999 yılında yapılan Helsinki Zirvesi'dir. Zirve'de, Türkiye için de Katılım Ortaklığı Belgesi hazırlanmasına karar verilmiştir. Türkiye, AB'ye katılım süreci sayesinde kendi reform çabalarına da ivme kazandırmıştır. Temel hak ve özgürlüklerin kapsamını genişleten, demokrasi, hukukun üstünlüğü, düşünce, ifade özgürlüğü ve insan hakları gibi alanlarda mevcut düzenlemeleri güçlendiren ve güvence altına alan reformlara devam edilmiştir. 3 Ekim 2005 tarihinde Lüksemburg'da yapılan Hükümetlerarası Konferans ile Türkiye resmen AB'ye katılım müzakerelerine başlamıştır. 20 Ekim 2005 tarihinde tarama süreci başlamış, 13 Ekim 2006 tarihindeyse tarama süreci bitmiştir. Tam üyelik için müzakere süreci devam etmektedir.

Çevre

Sürdürülebilirlik kavramı Türkiye'de politika belgelerine 1992 Rio Zirvesi ile girmiş ve bu andan itibaren kavram, sektör politikalarına entegre edilmeye çalışılmıştır. Sürdürülebilirliği işlevselleştirmeye yönelik ilk girişim 6. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın açıklanması ve "Ulusal Çevre Stratejisi ve Eylem Planı'nın" hazırlanmasıdır. IX. Kalkınma Planı'nın stratejisi "Ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda bütünleşmiş bir yaklaşım temeldir" ve "Doğal kaynaklar, kültürel varlıklar ve çevre gelecek nesilleri de düşünerek korunacaktır" olarak belirtilmiştir.

Ekonomi

Türkiye'nin önemli makroekonomik göstergeleri

GSYİH (milyar \$)	820
İhracat (milyar \$)	152
İthalat (milyar \$)	252
1999-2014 yılları arasında ortalama büyüme hızı	%4
İşsizlik oranı	%9,7
Enflasyon (TÜFE)	%7,4
2013 verileri	

Ekonomi ve İşgücü

Türkiye, küresel ekonomik krizden en hızlı çıkan ülkelerden biridir. Avrupa'nın en hızlı büyüyen ekonomisi durumundadır. Türkiye'de GSYİH 2014 yılı ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,3 artmıştır. 1999 ile 2014 yılları arasında Türkiye'de GSYİH 2010 yılında %12,6 ile tüm zamanların en yüksek yıllık artış oranına ulaşırken, 15 yıllık dönemde ortalama %4 büyümüştür. Satın alma gücü paritesine göre 2002-2011 yılları arasında kişi başına reel GSYİH, % 96,6 artışla 17.038 Dolar'a ulaşmıştır. Türkiye 2011'de 77 milyar Dolar olan cari açığını % 36,6 oranında azaltarak 48,9 milyar Dolar çekmiştir. Bunun nedeniyse 2012 yılında mal ve hizmet ihracatındaki artış başarısıdır. Türkiye'nin kamu borç oranı, 2011 yılı itibarıyla, Maastricht kriteri olan %60'ın oldukça altında, %39,4 düzeyinde ve 21 Avrupa Birliği (AB) ülkesinden daha düşüktür.

İşsizlik oranı 2013 yılında ortalama %9,7 olmuştur. Türkiye 27,3 milyon kişi ile; Rusya, Almanya, İngiltere ve Fransa'dan sonra Avrupa'daki 5. büyük işgücüne sahip ülkedir.

Dış Ticaret ve Yabancı Sermaye

2012 yılında Türkiye'nin dış ticaret hacmi bir önceki yıla oranla %3,6 artışla 389 milyar dolara yükselmiştir. Dış ticaret açığı ise 84 milyar dolara gerilemiştir. 2012'de Türkiye'nin mal ihracatı bir önceki yıla göre %13,1 oranında artarak 153 milyar dolara yükselmiş, ithalatı ise %1,8'lik düşüşle 237 milyar dolara gerilemiştir. 2011 yılında %56 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2012 yılında 8,5 puanlık artışla %64,5'e yükselmiştir. 2011 yılında 58 milyar dolar olan enerji dış ticaret açığı %46'lık düşüşle 32 milyar dolara gerilemiştir. Türkiye'nin ihracatı son 3 yıldan bu yana yükselmektedir. Buna karşın ithalat düşmektedir. Son 3 yıldır Türkiye'nin Afrika ülkelerine olan ihracatı önemli ölçüde artmıştır. Türkiye'nin İhracatında ilk 5 ülke Almanya, Irak, İran, İngiltere ve Birleşik Arap Emirlikleri olarak sıralanmıştır.

İthalatta ise Rusya Federasyonu, Almanya, Çin, Amerika Birleşik Devletleri ve İtalya ilk 5 sırayı almaktadır. Türkiye’de 2012 boyunca Doğrudan Yabancı Yatırım girişi 12,4 milyar Dolar olmuştur. Yabancı sermayeli firma sayısı ise 33.081’e ulaşmıştır. Yabancıların en fazla yatırım yaptığı hizmet sektörü yaklaşık 8 milyar dolarla ilk sırada yer alırken sanayi sektörü 7,8 milyar dolarla ikinci, tarım sektörü ise 32 milyon dolarla sonuncu sırada yer almaktadır. İngiltere, Avusturya, Lüksemburg, Hollanda ve Almanya Türkiye’ye en fazla yatırım yapan ülkelerdir.

Serbest Bölgeler

54022 kişinin istihdam edildiği 19 adet Serbest Bölgenin toplam ticaret hacmi 2012 yılında %29,8 oranında artarak 23,05 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir.

Turizm

2012 yılında Türkiye’yi ziyaret eden yabancı sayısı geçen yılın aynı dönemine göre %1,04 artış göstererek 31,8 milyona ulaşmıştır. Türkiye’nin 2012 yılı turizm geliri 2011 yılına göre 5,9 milyar dolar artarak 25,7 milyar dolara ulaşmış ve turist başına ortalama 798 Dolar gelir elde edilmiştir. 2012 yılında Türkiye’ye en çok turist gönderen ülkeler sıralamasında Almanya birinciliği korurken, sırasıyla Rusya Federasyonu, İngiltere, Bulgaristan, Gürcistan, Hollanda, İran, Fransa, A.B.D. ve Suriye onu izlemektedir.

Lojistik

Türkiye’de 47 havalimanı ve 174 liman-iskele bulunmaktadır. Limanlardan 6 tanesi Türkiye Denizcilik İşletmeleri tarafından, 4’ü de Türkiye Devlet Demir Yolları(TCDD) tarafından işletilmektedir. Artan taşımacılık hızına ve ihtiyaçlarına cevap veremez hale gelen TCDD limanları özellikle 2004 yılından itibaren özelleştirme kapsamına alınmıştır. Demiryolu yolcu taşımacılığında Türkiye’de Hızlı Tren hamlesi hızlayılmaktadır. Toplam 888 km uzunluğundaki Ankara-Eskişehir ve Ankara-Konya güzergahlarında hızlı tren seferleri düzenli şekilde yapılmaktadır. 2014 ve 2015 yıllarında devreye girecek olan İstanbul-Erzincan güzergahı ile İzmir-Afyon hızlı tren projeleri ile bu güzergahlarda hızlı ve güvenli şekilde yolcu taşınabilecektir. Türkiye’nin uluslararası ticaret hacminin yaklaşık yüzde 88’ini deniz taşımacılığı oluşturmakta, filo sayısı açısından ise Türkiye 15. Sırada bulunmaktadır. Hava yolu taşımacılığında ise Türk Hava Yolları (THY) 2012 yılında taşıdığı 39 milyon yolcu ile Avrupa’nın en büyük 10 havayolu şirketi arasında beşinci sırada yer almıştır. Türkiye dünyadaki 25. büyük gemi filosuna sahiptir. Ayrıca kamyon filosu açısından 45 bin adet kamyon ve 1420 şirketle Türkiye Avrupa’nın en büyük filosuna sahiptir.

W

www.ekonomi.gov.tr
Ekonomi Bakanlığı
www.ubak.gov.tr
Ulaştırma, Denizcilik ve
Haberleşme Bakanlığı
www.kultur.gov.tr
Kültür ve Turizm Bakanlığı

Toplumsal yaşam

Sağlık Sistemi

Türkiye’de gelişmiş ve ülke sathına yayılmış bir sağlık sistemi vardır. Türkiye’de 74 Tıp Fakültesi, 68 Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 31 Diş Hekimliği Fakültesi, 19 Eczacılık Fakültesi, 23 Sağlık Bilimleri Fakültesi, 78 Sağlık Yüksek Okulu, 16 Hemşirelik Yüksekokulu ve sağlık meslek liseleri bulunmaktadır. Bu kurum ve kuruluşlar sağlık alanında insangücünü yetiştirmekte aynı zamanda hastalara sağlık hizmeti vermektedir. Türk doktorları 6 yıllık üniversite eğitimi sonrasında tıpta uzmanlık sınavına girerek belirli konularda uzmanlaşmak üzere eğitimlerine devam etmektedir. Sağlıkta son yıllarda yeni hamlelerden bir tanesi de aile hekimliği uygulamasıdır. Geçilen bu uygulamayla bireyin sağlık koşullarının takip edilmesi kolaylaştırılmıştır.

Sosyal Güvenlik

Türkiye’deki sosyal güvenlik sistemi, 2006 yılından itibaren büyük bir dönüşüm sürecine girmiş ve bu sürecin sonunda, Sosyal Sigortalar Kurumu, Bağ-Kur, Emekli Sandığı adında üç farklı kurum tek kurum çatısı altında birleşerek Sosyal Güvenlik Kurumunu (SGK) meydana getirmiştir. Bu birleşmeden sonra bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları sosyal güvenceye kavuşmaktadır. SGK ile Türkiye’de sosyal güvenlik, daha verimli ve daha hızlı işleyen bir sistem haline gelmiştir. Genel Sağlık Sigortası uygulaması 1 Ocak 2012 tarihinden itibaren zorunlu olmuştur. Zorunlu Genel Sağlık Sigortası kapsamında, herhangi bir güvenlik kurumuna tabi olmayanlar, 18 yaşını doldurmuş çocuklar (okuyorlarsa 25 yaş üzerindeki), 30 günden az sigortalı olarak çalışanlar her ay SGK’ya zorunlu Genel Sağlık

Antalya’nın 70 km batısında yer alan Çıralı, eşsiz deniz ve kumsalıyla limon ve portakal bahçelerinin içinde saklı bir cennettir. Çıralı’da bir tepenin yamacında yer alan Yanartaş’ın sönmeyen ateşi yüzyıllardır yanmaya devam etmektedir.

Sigortası primi ödemek zorundadırlar. Türkiye’de emeklilik yaşı sigorta primi ödeme başlangıç tarihi ve sigorta prim gün sayısı baz alınarak kademeli şekilde erkeklerde 60’a, bayanlarda ise 58’e yükseltilmiştir.

Boş Zaman ve Eğlence

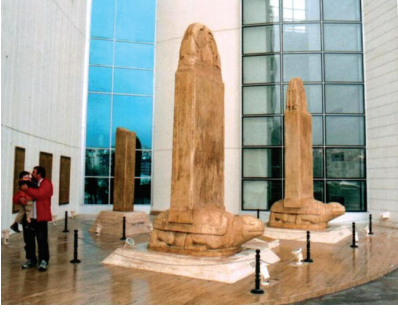
Ülkemiz kıyı turizminin yanı sıra, sağlık ve termal turizmi, kış sporları, dağ ve doğa turizmi, yayla turizmi, eko turizm, kongre ve fuar turizmi, kruvaziyer ve yat turizmi, golf turizmi, inanç turizmi gibi alternatif turizm türleri açısından da eşsiz imkanlara sahip bulunmaktadır. Bütün bu imkanları barındıran yerler birbirleriyle bütünleşik halde daha cazip ve daha güçlü güzergâhlar ve alternatif vanş noktaları oluşturmaktadır.

W

www.sgk.gov.tr
Sosyal Güvenlik Kurumu

www.saglik.gov.tr
Sağlık Bakanlığı

www.kultur.gov.tr
Kültür ve Turizm Bakanlığı

Türk Tarih ve Edebiyatı'nın ilk yazılı örnekleri olması bakımından büyük önem taşıyan Orhun Anıtları (M.S. 732-735) Moğolistan'da yapılan Orhun Müzesinde koruma altına alınmıştır.

Fikret MUALLA'nın tual üzerine yaptığı isimless yağlı boya resmi

Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî, altı ciltlik 25.632 beyitten oluşan Mesnevî'sinde tasavvufî fikir ve düşüncelerini, birbirine eklenmiş hikâyeler hâlinde anlatmıştır. (11.yy).

Kültür

Doğal ve kültürel sit alanı	12272
Düzenlenmiş ören yeri	132
Taşınmaz Kültür Varlığı	98228
Resmi Müze	189
Özel Müze	157
Özel ve Resmi Tiyatrolar	32
Resmi Orkestra	26
Halk Kütüphanesi	1118
2012 verileri	

13

Türk Dili ve Edebiyatı

Türklerin kullandığı ilk alfabe olan Göktürk alfabesi ile yazıt haline getirilen "Orhun Abideleri", Türkçe'nin ilk yazılı örnekleridir. İslâmiyet'in kabulü ile birlikte, Türkler, eski kültürel yaşam biçimlerini İslâmiyet'le birleştirmişler, hatta İslâmî dönem Türk edebiyatının ilk ve en kıymetli eserleri olan "Divânü Lûgati't-Türk", "Kutadgu Bilig" ve "Atabetü'l-Hakayık"ı yazmışlardır. Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî, Hacı Bektaş-ı Velî, Ahî Evrân-ı Velî gibi ilim ve irfan önderleriyle birlikte Yûnus Emre, "Risâlet-ün Nushiyye" adlı mesnevîsinde Allah sevgisini, aşk ve güzel ahlâkla ilgili düşüncelerini işleyerek Türk-İslam birliğinin oluşmasına önemli katkıda bulunmuştur. Türk düşünürlerinin en büyüğü olarak kabul edilen ve İslâm dini ile felsefe arasında sıkı bir ilişki kuran Farabî'nin, manevî öğrencisi olan ünlü Türk filozofu İbn-i Sina, bütün Ortaçağ Avrupa'sında felsefenin temel taşlarından birisi olarak kabul edilmiş ve "Avicenna" ismi ile ün kazanmıştır.

Modern Türk edebiyatı öykü, roman, eleştiri, deneme, şiir ve tiyatro eserleri gibi hemen her türde örnekler içermektedir. Melih Cevdet Anday ve Oktay Rifat ile birlikte yenilikçi "Garip" akımının kurucusu olan Orhan Veli Kanık, Türk şiirindeki eski yapıyı temelden değiştirmeyi amaçlamıştır. Uluslararası üne sahip Nazım Hikmet Ran ise, Türkiye'de serbest nazımın ilk uygulayıcısı ve çağdaş Türk şiirinin en önemli isimlerinden biri olmuştur. Türk edebiyatında

post-modern tarzda eser veren ilk yazar Oğuz Atay'dır. Orhan Pamuk, Elif Şafak gibi yazarların eserleri post-modern roman kategorisinde değerlendirilmektedir. Türk edebiyat dünyasına önemli katkıları olan Atilla İlhan'ın ise şiir, roman, deneme, gazetecilik ve eleştirmenlik konularında önemli eserleri ve çalışmaları bulunmaktadır.

Resim ve El Sanatları

Türk çini sanatının tarihi ilk Müslüman Türk devletlerinden Karahanlılar'a kadar dayanmaktadır. Bu da çini sanatının bin yılı aşkın bir geçmişe sahip olduğunu göstermektedir. Osmanlı döneminde yazı sistemleri ve yazı öğeleri kullanılarak geliştirilen, sıklıkla dekoratif amaçla kullanılan, bir görsel sanat türü olan "hat sanatı (kaligrafi)" ve kâğıt süsleme sanatlarının en önemlilerinden biri olan "ebrû sanatı" gelişmişti. Osmanlı arkeolog, müzeci, ressam Osman Hamdi Bey, ilk Türk arkeolog olarak da bilinir. Şeker Ahmet Paşa ise, çağdaş Türk resim sanatının temel taşlarından biri olarak değerlendirilmektedir. Ünlü ressam, şair ve heykeltıraş Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun tıpkı resimleri ve yazılarında olduğu gibi şiirleri baştan aşağı Anadolu ve insan sevgisi ile dokunmuştur. Paris'teki NATO binasında yer alan 50m2'lik mozaik panosuyla uluslar arası ün kazanmıştır. Resimleri olduğu kadar trajik yaşamıyla da izler bırakan ünlü ressam Fikret Muallâ ise Almanya'da resme yönelmiş, eserleri çeşitli Alman dergilerinde yayımlanmıştır. New York Dünya Sergisi'ndeki Türk Pavyonu'nda sergilenmek üzere 30 kadar İstanbul manzarası resmi yapmıştır.

Mimari

Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra özellikle dinî mimari yapılara büyük önem vermişlerdir. Selçuklular döneminde mimaride önemli gelişmeler yaşanmıştır. Bu dönemde Türkler; Orta Asya Türk mimarisi ile İslâm mimarisini birleştirerek önemli eserler vermişlerdir. Koca Sinan olarak da anılan ve dünyanın en büyük mimarı olarak kabul edilen Mimar Sinan, eserleri ve yetiştirdiği sanatçılarla Türk Mimarisinde 100 yıllık bir döneme damgasını vurmuştur. Mimar Sinan'ın önemli eserlerinden İstanbul'daki Süleymaniye Camii ve Edirne'deki Selimiye Camii UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne girmiştir.

Orhan Pamuk 2006 yılında Nobel Edebiyat ödülünü kazanmış Türk roman yazarımızdır.

Edirne'deki Selimiye Camisi Mimar Sinan'ın(1489-1588) ustalık dönemi eseridir. Geleneksel Osmanlı mimarisine bağlı kalmadan inşa edilen bu camii Sinan'ın ustalığının doruk noktası ve tüm klasik Osmanlı mimarisinin başyapıtı olmuştur.

W

www.kultur.gov.tr
Kültür ve Turizm Bakanlığı
www.tdk.gov.tr
Türk Dil Kurumu

www.devtiyatro.gov.tr
Devlet Tiyatroları
www.cso.gov.tr
Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası

**İdil Biret,
Dünyaca ünlü Türk
piyanist**

**"Sihirli Flüt" lakaplı
flüt virtüözü Şefika
Kutluer**

**Dünyaca ünlü Güher
ve Süher Pekinel
kardeşler piyano ikilisi**

Tiyatro

Çağdaş Türk tiyatrosunun temelini atan ve geliştiren ünlü yazarlar Muhsin Ertuğrul ve Necati Cumalı'dır. Günümüzde Devlet Tiyatrosu, Belediye Tiyatroları ve Özel Tiyatrolar tiyatro ve sahne sanatlarını icra etmektedirler. Bunun yanı sıra Türkiye'nin çeşitli illerinde düzenlenen uluslararası tiyatro festivalleri, yerli ve yabancı dram, melodram, trajedi ve komedi sanatının en seçkin eserlerini tiyatro seyircileri ile buluşturmaktadırlar.

Müzik

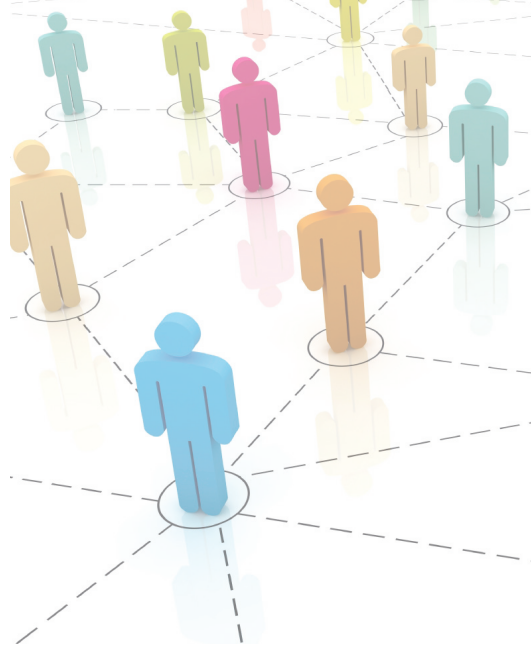
İslamiyet öncesi Türk toplumunda müzik, "Şaman Davulu" nun ritmik ezgisi eşliğinde icra edilmiştir. Daha sonraları "Ozan"lar, "Kopuz" adı verilen sazları eşliğinde destanları icra etmişlerdir. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Türkiye'de çok sesli müziği yayan, tanıtan, Türk bestecilerin eserlerini yurtdışında seslendiren, kuruluşundan bu yana varlığını kesintisiz sürdüren en eski orkestralardan biridir. Cumhuriyet Döneminde daha çok Klasik Batı müziğine önem verilmiş, yetenekli Türk gençleri Avrupa ülkelerine gönderilip yetiştirilmiştir. Buna en iyi örnek Türk müzik tarihinde "Türk Beşleri" olarak anılan Ahmed Adnan Saygun, Ulvi Cemal Erkin, Cemal Reşit Rey, Hasan Ferit Alnar ve Necil Kazım Akses'dir. Saygun, ilk Türk operasının bestecisidir ve "Devlet sanatçısı" ünvanını alan ilk sanatçıdır. Cumhuriyet Dönemi Türk müziğinin en çok seslendirilen eserlerinden "Yunus Emre Oratoryosu" en önemli yapıtıdır. Çok sesli müzikte ise sesini Batı'da ilk duyuran bestekâr Cemal Reşit Rey olmuştur. "Harika çocuklar" İdil Biret, Suna Kan gibi dünyaca ünlü Türk virtüözlerinin dışında; Güher ve Süher Pekinel piyano ikilisi, "Sihirli Flüt" lakaplı flüt virtüözü Şefika Kutluer gibi Türk sanatçılar uluslararası müzik dünyasında istisnai bir ilgi odağı olmanın yanı sıra, kendi alanlarında günümüzün önder sanatçıları arasında yer almışlardır.

Sinema

İlk Türk sineması yapıtı, 1964 Berlin Uluslararası Film Festivali'nde "Altın Ayı" ödülünü kazanan Metin Erksan'ın yönettiği siyah beyaz film "Susuz Yaz"dır. Türk sinemasının başka bir eseri olan "Uzak" adlı film Nuri Bilge Ceylan yönetmenliğinde 2003 Cannes Film Festivali'nde "Jüri Büyük Ödülü"nü kazanmıştır. Fatih Akın'ın yönetmenliğinde çekilen "Gegen die Wand" (Duvara Karşı) adlı film de Berlin Film Festivali'nde "Altın Ayı" ödülünü kazanmıştır. 64. Venedik Film Festivali'nde jüri üyeliği de yapan Ferhan Özpetek Karlovi Vary, Seattle, Flanders Uluslararası Film Festivalleri'nde ödül almış bir Türk sinema sanatçısıdır. Son yıllara damgasını vuran, İstanbul'un Fethi'ni konu alan "Fetih 1453" ise 17 milyon Dolarlık bütçesiyle şimdiye kadarki en pahalı Türk filmi olma özelliğini taşımaktadır. 2004 yapımı "Troy" adlı film için inşa edilen tahta at Çanakkale'de bulunmaktadır.

Medya

İnternet Abone Sayısı	16,6 milyon
Mobil Telefon Abone Sayısı	65,8 milyon
3G abone sayısı	34,9 milyon
Gazete ve dergilerin yıllık toplam tirajı	2,3 milyon
Yayımlanan dergi sayısı	3873
Yayımlanan gazete sayısı	2905
Yayın Yapan TV Kanal sayısı	1490
Radyo İstasyonu Sayısı	1078
2012 verileri	

Basın Yayın

Türkiye’de gazetecilik 1860 yılında Tercüman-ı Ahvâl Gazetesi ile başlamıştır. Bunu Kurtuluş savaşı yıllarında yayınlanan diğer gazeteler izlemiştir. Türk basını günümüzde ileri basım teknikleriyle günlük olarak basılan ve ülkenin her yanına dağıtılan gazete ve dergilerle basın yayın faaliyetlerini sürdürmektedir. Türkiye’de ilk radyo 1927 yılında düzenli yayın hayatına başlamıştır. Televizyonculuk ise Türkiye Radyo ve Televizyonu (TRT) ile beraber güç kazanmıştır. 1952 yılında siyah beyaz olarak ulusal televizyon yayınına başlayan TRT’yi günümüze kadar ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan 1500 civarında televizyon kanalı izlemiştir. Türkiye’de 2905’i gazete ve 3873’ü dergi olmak üzere toplam 6778 süreli yayın bulunmaktadır. Türkiye’de Radyo ve Televizyonculuk basın özgürlüğüne göre yürütülmektedir. Özel televizyonlar yayın hayatına 1990 yılında başlamışlardır. Türkiye’de 20 civarında haber ajansı faaliyet göstermektedir. İlk kurulan haber ajansı Kurtuluş Savaşı sırasında kurulan Anadolu Ajansı’dır. En çok tanınan haber ajansları ise Doğan, İhlas ve Cihan, TGRT Haber, Anka haber ajanslarıdır.

Türkiye’de halen yaklaşık 248 televizyon kuruluşu vardır.

20 Nisan 1945 tarihli T.C. Resmi Gazete’nin ilk sayfası

Dijital yayın, iletişim ve bilgi erişim hizmetleri

Türkiye’de kullanıcılar, eve ya da iş yerine gelen bakır veya fiberoptik kablo, mobil internet ve uydu üzerinden kesintisiz hızlı internet, ses ve video hizmetlerini alabilmektedirler. Kullanıcıya geniş bant hizmeti ulaştıran teknolojiler; xDSL, kablo TV, uydu, sabit kablosuz, mobil internet şeklinde sıralanabilir. Mobil genişbant penetrasyon oranı Türkiye’de %12 iken OECD ortalaması %47,5’dir. Türkiye’de genişbant pazarında dikkati çeken gelişme, xDSL abone sayısında devam eden düşüşe karşılık mobil internet, fiber ve kablo internet abone sayılarındaki artışın devam etmesidir. Türkiye’deki abone sayılarına göre ilk üç mobil işletmeci, Turkcell, Vodafone ve Avea olarak sıralanmaktadır. Uydu yayınları bir çanak anten, bir uydu alıcısı ile ekrana aktarılabilmektedir. Türkiye’de uydu platform hizmetleri kapsamında aktif olarak faaliyet gösteren iki adet işletmeci bulunmaktadır: Digitürk (Digital Platform) ve D-Smart (Doğan TV). Her ikisi de paralı ve kartlı sistemlerdir. Kablolu yayın işletmeciliği alanında sadece TÜRKSAT aktif olarak faaliyet göstermektedir.

17

Medyaya Anayasal Destek

T.C. Anayasası’na göre “Basın hürdür, sansür edilemez. Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır”.

Türkiye’ deki En Popüler Günlük Gazetelerin Yıllık Ortalama Tirajları

1-Zaman	1.029.879
2-Posta	420.996
3-Hürriyet	392.083
4-Sözcü	328.412
5-Sabah	320.780

Türkiye’de üç bine yakın gazete yayımlanmaktadır.

W

<http://www.tk.gov.tr>
Bilgi Teknolojileri ve
İletişim Kurumu

www.trt.net.tr
Türk Radyo ve Televizyon Kurumu

des.byegm.gov.tr
Basın Yayın ve Enformasyon
Genel Müdürlüğü

Türkiye'nin Çeşitliliği

Piri Reis'in 1513 yılında hazırladığı, Atlantik Okyanusu ve Amerika kıyılarını gösteren Dünya Haritasının 500. yıl dönümü münasebetiyle, UNESCO 2013 yılını dünyada "Piri Reis Yılı" ilan etmiştir. Türkiye'de 1000'e yakın kültürel ve doğal varlık bulunmaktadır. Bunun 11'i UNESCO Dünya Miras Listesi'nde, 37'si ise UNESCO Aday listesinde bulunmaktadır. Avrupa'yı Asya'ya bağlayan medeniyetler köprüsü ve "dünya kültür başkenti" İstanbul, 1985 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne; Hipodrom, Ayasofya, Aya İrini, Küçük Ayasofya Camisi ve Topkapı Sarayı'nı içine alan Arkeolojik Park; Süleymaniye Camisi ve çevresini içine alan Süleymaniye Koruma Alanı; Zeyrek Camisi ve çevresini içine alan Zeyrek Koruma Alanı ve Tarihi Surlar Koruma Alanı ile girmiştir. Gaziantep'teki Zeugma Arkeolojik Siti, İzmir'deki Efes Antik Kenti, Trabzon'daki Sümela Manastırı, Ağrı'daki İshak Paşa Sarayı, Antalya'daki Perge Antik Kenti, Alanya, Kekova, Termessos Milli Parkları, Aydın'daki Afrodisias Antik Kenti, Hatay'daki St. Pierre Kilisesi, İzmir'deki Bergama, Ankara'daki Gordion, Nevşehir'deki Hacı Bektaş-ı Veli Türbesi, Mersin'deki Mamure Kalesi, Alahan Manastırı ve St. Paul Kilisesi, St. Paul Kuyusu ve Çevresi UNESCO Aday listesinde yer alan kültürel ve doğal varlıklardandır.

Olağanüstü kaya şekilleri ve her mevsim için uygun iç iklim koşulları taşıyan kayaya oyma mekânları barındıran Göreme Milli Parkı'nda balonla gezi

Laodikeia, Seleukoslar Kralı, II. Antiokhos tarafından M.Ö.3. yüzyılın ortalarında kurulmuştur.

Topkapı Sarayı üzerinden İstanbul Boğazının Genel Görüntüsü

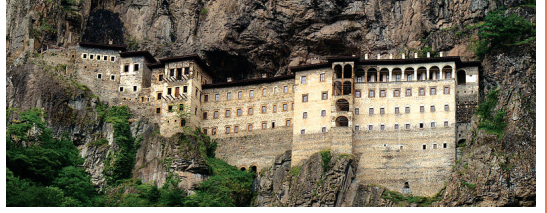
M.Ö. 7. yüzyılda inşa edilen Efes antik kentinin Celsus Kütüphanesi Efes'in simgeleri arasındadır.

M.Ö. 2. yüzyılda Bergama krallarından II. Eumenes tarafından kurulmuş Hierapolis'teki Pamukkale travertenlerinden akan termal su şifalıdır.

Gaziantep Arkeoloji Müzesinde sergilenen Zeugma Antik Kentinden çıkarılan şaheser mozaikler

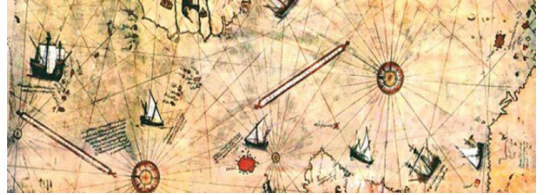

M.S.395-365 yıllarında sarp yamaçlara inşa edilmiş Trabzon'daki Sümela Manastırı deniz seviyesinden 1150 metre yüksekliktedir.

UNESCO Dünya Mirası Listesi

Adıyaman İli, Kâhta ilçesi sınırları içindedi "Nemrut Dağı"; Kommagene Krallığı'nın en parlak döneminde hükümdar olan Kral I. Antiochos (M.Ö. 69-32) devrinde inşa edilmiştir. M.Ö. II. yüzyılda Bergama krallarından II. Eumenes tarafından kurulmuş Hierapolis (Pamukkale) Antik kenti ise metal ve taş işlemeciliği, dokuma kumaşları ile ünlüydü, Bizans döneminde ise Piskoposluğun merkezi olmuştu. Türk kent tarihinin 14.yüzyıldan beri bozulmamış bir örneği olan Kastamonu, geleneksel şehir dokusu, ahşap yığma Kastamonu evleri ve anıtsal yapılarıyla alanın bütünü sit ilan edilmiştir.

Bizans İmparatoru I. Jüstinyen tarafından M.S. 532-537 yılları arasında inşa ettirilmiş olan Ayasofya müzesi, 1453 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından camiye dönüştürülmüştür. Mimari bakımdan kubbeli bazilika tipinde bir yapı olup kubbe geçişi ve taşıyıcı sistem özellikleriyle mimarlık tarihinde önemli bir dönüm noktası olarak ele alınır. Mimari özelliklerinin yanı sıra, sergilediği zengin Anadolu geleneksel taş işçiliği örneklerini barındıran Divriği Ulu Camii ise Ahmet Şah ve eşi Turan Melek tarafından

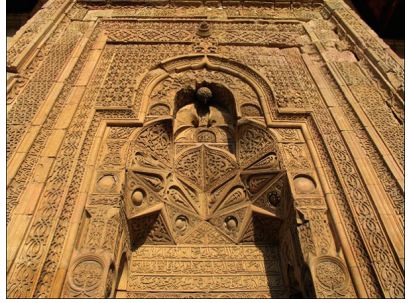
Denizcilğe katkıları, hayat hikâyesi ve trajik ölümü ile daima araştırmacıların ilgi alanında olan Piri Reis'in ünlü haritası Topkapı Sarayı Müzesi'nde muhafaza edilmektedir.

camii ile birlikte 1228-1229 yıllarında yaptırılmıştır. İslam mimarisinin bu başyapıtı iki kubbeli türbeye sahip bir cami ve ona bitişik bir hastaneden oluşmaktadır. İstanbul'un fethinden önce Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti olan Edirne'nin en önemli anıtsal eseri olan Selimiye Camii ve Külliyesi, 16. yüzyılda Sultan II. Selim adına yaptırılmıştır. Teknik mükemmelliği, boyutları ve estetik değerleriyle döneminin ve sonraki zamanların en muhteşem eseri olan Camii ve Külliye, dünyanın en önemli mimarlarından Mimar Sinan'ın Ustalık Dönemi eseri, mimarlık sanatının en görkemli örneklerinden biri ve

Döneminin en muhteşem eseri olan Selimiye Camii ve Külliyesi, Mimar Sinan'ın başyapıtıdır.

insanın yaratıcı dehasının bir başyapıtı olarak kabul edilmektedir.

1986 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınan Hattuşaş (Çorum, Boğazköy), Hitit İmparatorluğu'nun başkenti olarak Anadolu'da yüzyıllar boyu çok önemli bir merkez olmuştur. Fethiye'de Kınık köyü yakınlarında bulunan Xanthos ise Antik Çağda Likya'nın en büyük idari merkeziydi. M.Ö.545'te Perslerin egemenliğine girene kadar bağımsız olan kent, bundan yaklaşık olarak yüzyıl kadar sonra tamamıyla yanmıştır. Xanthos'a 4 km uzaklıkta bulunan Letoon, Antik Çağda Likya'nın dini merkezi konumundaydı. Bu kutsal alanda Leto, Apollon ve Artemis tapınakları ile birlikte, bir manastır, bir çeşme ve Roma Tiyatrosu kalıntıları bulunmaktadır. Troy antik kentinde görülen 9 katman, kesintisiz olarak 3000 yıldan fazla bir zamanı göstermekte ve en erken yerleşim katı M.Ö. 3000-2500 ile erken Bronz Çağı'na tarihlenmektedir.

Divriği Ulu Camii ise Ahmet Şah ve eşi Turan Melek tarafından camii ile birlikte 1228-1229 yıllarında yaptırılmıştır.

M.Ö.3000'li tarihe dayanan Troy (Truva) Antik Kenti

Hitit imparatorluğunun başkenti "Hattuşaş" M.Ö. 1700'lerde Kral Anitta tarafından yıkılmıştır.

M.Ö. 7. yy'da inşa edilen Xanthos ile Letoon birlikte UNESCO Dünya Miras Listesi'ne 1988 yılında alınmıştır.

Bodrum mozolesinin tasviri resmi

Bodrum mozolesinden kalanlar Bodrum müzesinde sergilenmektedir.

Dünyanın Yedi Harikası

Dünyanın yedi harikasından ikisi Türkiye’de bulunmaktadır: “Bodrum Mozolesi” ve “Efes Artemis Tapınağı”.

Bodrum Mozolesi

Halikarnassos bugünkü adıyla Bodrum, M.Ö. 353 yılında Karya bölgesinin başkenti olunca Dünyanın yedi harikasından biri olan “Mausoleum” yani Bodrum mozolesi bu dönemde Kral Maussollos’un anısına kızkardeşi ve aynı zamanda karısı olan Artemisia tarafından yaptırılmıştır.

Efes Artemis Tapınağı

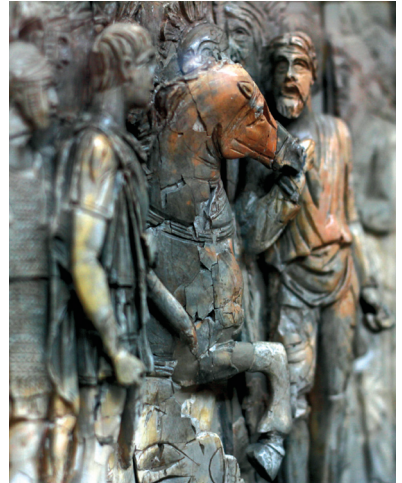
Efes Artemis Tapınağı Efes’te M.Ö. 550 yıllarında Lidya kralı Croesus’un isteği ile Tanrıça Artemis’e ithafen yapılmıştır. Dönemin en yetenekli heykeltıraşlarının yaptığı, bronz ve mermer heykellerden oluşan tapınağın, 90 metre yükseklikte ve 45 metre genişlikte 100 kadar sütundan oluştuğu düşünülmektedir. Günümüzde tapınaktan geriye sadece bir tek sütun kalmıştır. 19.yy’da yapılan kazılar sonucu tapınaktan çıkarılan en değerli eserler British Museum’da sergilenmektedir.

Dünyanın yedi harikası arasında bulunan Artemis tapınağı M.Ö. 7. yy.da inşa edilmiştir. Mermer bloklardan yapılan tapınak o dönemde hem pazar yeri hem de dini bir yerdir. Günümüzde tapınaktan geriye bir sütun ve birkaç mermer blok kalmıştır.

British Museum’da sergilenen üzerinde oyma ve kabartma insan figürleri olan sütun altlığı

İzmir Efes Müzesi’nde sergilen en nadir eserlerden olan Efes Artemisi kült heykelleri ve tapınağa bırakılan kıymetli adak hediyeleridir.

Termaller ve Kaplıcalar

Önemli bir jeotermal kuşak üzerinde yer alan Türkiye, termal kaynak zenginliği ve potansiyeli bakımından Avrupa'da birinci, dünyada ise ilk yedi ülke arasında yer almaktadır. Afyonkarahisar'da Sandıklı, Ankara'da Kızılcahamam, Bursa'da Karamustafa Paşa ve Oylat, Balıkesir'de Gönen, İzmir'de Balçova, Sivas'ta Balıklı Çermik, Ağrı'da Diyadin, Aksaray'da Ziga, Niğde'de Çiftehane, Çanakkale'de Ezine Kestanbol kaplıcaları önde gelen ve tanınmış termal tesislerinin bulunduğu yerlerdir. Kaplıcalar ve termal sular alternatif tıpta kullanılan şifa kaynakları arasındadır. Her yıl binlerce yerli ve yabancı turist termal kaplıcaları ziyaret edip çevresindeki otellerde konaklamaktadır. Cilt hastalıkları, romatizma, mide ve bağırsak hastalıkları, idrar yolu hastalıklarına da iyi geldiği belirtilen, içerdiği mineral oranlarıyla, su sıcaklığı ve "pH" dereceleriyle farklı özellikler gösteren termal kaplıcalar mevcuttur.

Sivas Kangal Balıklı Çermik kaplıcalarının rakımı 1425 m'dir.

Bursa Oylat Termal kaplıcaları

Denizden 1115 m yükseklikteki Yozgat Sarıkaya Kaplıcasının sıcaklığı 44-47 °C arasındadır.

Ülkemizde radyoaktivitesi en yüksek olan Yalova termal kaplıcalarının, su sıcaklığı 57 ila 73 °C derece arasındadır.

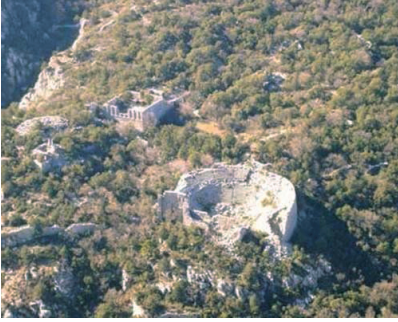
Kaynağında 78 °C sıcaklıktaki Ezine Kestanbol Kaplıcaları, Çanakkale

Afyonkarahisar'ın Sandıklı İlçesindeki Hüdai Kaplıcaları çamur banyoları ile ünlüdür. Bu kaplıcalarda Hristiyanlığın ilk yıllarından itibaren şifa aranmıştır.

Olimpos-Beydağları Sahil Milli Park'ın en önemli yerleşim yerleri MÖ VII. yüzyılda Rodos Kolonosi olarak kurulan Phaselis (Tekirova) ve Olympos şehirleridir.

Termessos Milli Parkı Güllük Dağı üzerinde kurulmuştur. Termessos'un tarih sahnesine çıkışı M.Ö. 334'de İskender'in bölgeden geçtiği tarihle başlar.

Doğal Parklar

Dört mevsimin belirgin olarak yaşandığı Türkiye'de endemik bitki ve hayvan türleri oldukça zengindir. Doğal yaşamı koruma kapsamında korunan yeşil bitki örtüsü, kuşların göç yolu üzerinde yer alan göller bu çeşitliliği arttırmaktadır. Türkiye'de 40 adet doğal ve tarihi milli park bulunmaktadır. Bu milli parkların kimi tarihi açıdan kimisi jeolojik yapısı itibarıyla kimisi de özel bitki-hayvan türlerine sahip olduğu için milli park ilan edilmiştir. Orman ve Su İşleri Bakanlığına bağlı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından milli parklar sürekli korunmaktadır.

İlginç jeolojik ve jeomorfolojik yapısı ve özgün bitki topluluğu, Artvin Hatila Vadisi'ne ülkemizde nadir rastlanan bir alan olma özelliğini vermektedir.

Deniz seviyesinden 1100 metre yükseklikte, dik vadi yamaçlarına sahip Saklıkent Kanyonu, Muğla, Antalya

Balıkesir Manyas Kuş Cennetinde kuş gözletleme kulelerindeki pencerelerden dörbün ile Nisan, Mayıs, Haziran aylarında artan kuş popülasyonu izlenebilir.